

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 9P/26/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1621200642
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurnotová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2021:1621200642.2

Uznesenie

Okresný súd Malacky, vo veci starostlivosti súdu o maloletého: G. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, dieťa rodičov: matky F. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. X/XX, J. a otca H. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XA, J., zast. JUDr. Ester Bujnovská, advokátka so sídlom Záhorácka 5478/15B, Malacky, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Otec H. F., nar. XX.XX.XXXX, je do právoplatného skončenia konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu vedeného na tunajšom súde po sp.zn. 9P/26/2021 oprávnený stretávať sa s maloletým G. F., nar. XX.XX.XXXX, nasledovne:

- každý páry kalendárny týždeň v roku od piatka od 14.00 hod. do nedele do 18.00 hod.
- každý kalendárny týždeň v roku v utorok a v stredu vždy od 14.00 hod do 19.00 hod.

Otec si v určený čas začiatku styku maloletého prevezme v školskom zariadení, ktoré maloletý navštevuje, ak sa tam maloletý nachádza, inak v mieste bydliska matky a po ukončení styku ho v určenom čase matke v mieste jej bydliska odovzdá.

Matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť, maloletého otcovi odovzdať a umožniť tak riadny výkon jeho práv.

Vo zvyšnej časti súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 08.03.2021 sa otec maloletého domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd do skončenia konania vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému upravil styk otca s maloletým tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletým každý páry týždeň v roku od piatka od 14.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý týždeň v utorok a v stredu od 14.00 hod. do 19.00 hod. Zároveň navrhol upraviť styk aj počas veľkonočných a vianočných sviatkov a letných prázdnin. Taktiež žiadal, aby súd uložil matke povinnosť, aby o nemožnosti realizácie styku informovala otca minimálne 24 hodín pre upraveným časom styku a v prípade nerealizovania styku uložil matke povinnosť poskytnúť otcovi náhradný termín styku. Tiež sa dožadoval uloženia informačnej povinnosti matke o maloletom, a to jedenkrát do týždňa formou e-mailu alebo sms.

2. Svoj návrh odôvodnil otec tým, že rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti asi 3 roky. Matka spočiatku umožňovala pravidelný styk otca s maloletým, avšak len podľa pracovných zmien matky. Otec nikdy nemohol byť so synom, keď mala matka voľno. Matka začala postupne robiť obštrukcie pokiaľ ide o pravidelný styk otca s maloletým. Obmedzila otcovi styk s maloletým na väčšinou 1 deň v týždni alebo max 2 dni, aj keď mal otec záujem o častejší kontakt. Asi pred dvomi rokmi naposledy dovolila otcovi stráviť s maloletým celý víkend. Otec s tým nesúhlasil, ale nechcel vytvárať konflikty.

Maloletý by rád u otca aj prespával. Matka neustále styk otca s maloletým zužuje. Návrh rodičovskej dohody matka neakceptovala. V poslednom období je možnosť stretávania otca s maloletým obmedzená pre nepredvídateľné správanie matky. Otec si s maloletým dopredu nemôže napláňovať víkend, výlet, voľný čas. Otec má vybudovaný s maloletým veľmi dobrý vzťah a má záujem na rozšírenom styku, pravidelnom a častejšom kontakte. Otec má v poslednej dobe len nepravidelný niekoľkohodinový kontakt s maloletým za celý mesiac a považuje situáciu za neúnosnú. Matka s otcom skoro vôbec nekomunikuje, nedvíha telefón a otec nemá správy o dieťati. Matka pracuje aj na nočné zmeny a napriek tomu nechce maloletému dovoliť, aby prespal u otca. Matka radšej požiada svojich rodičov. Otec sa vie o dieťa postarať a chce s ním tráviť čo najviac času. Syn prejavuje záujem byť s otcom a v jeho prítomnosti je spokojný a šťastný. Maloletý vyrastal v domácnosti, kde v súčasnosti žije otec, teda domácnosť otca pozná. Matka sa chová nezodpovedne, nedodríava dohodnuté termíny a neoznami mu prípadné zmeny. Otec je v neustálej neistote či si môže prísť pre syna a maloletý je ochudobnený o nové zážitky. K návrhu priložil sms komunikáciu rodičov.

3. V konaní vo veci samej začatom na návrh matky sa matka domáha, aby bol maloletý zverený do jej starostlivosti, otec prispieval na výživu maloletého sumou 280 EUR mesačne a styk bol neupravený, teda ponechaný na dohodu rodičov.

4. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Obsah neodkladného opatrenia je definovaný v ustanovení § 325 ods. 2 C.s.p., tento však nie je taxatívne daný.

7. Podľa § 325 ods. 2, písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Podľa § 326 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 331 ods. 1 C.s.p., návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

11. Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

12. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

13. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti, ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie. Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov. Pri prijímaní takéhoto opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Rozhodné skutočnosti (predovšetkým nárok sám) nemusia byť spoľahlivo preukázané. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú rozhodné skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými, a teda umožňujú záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Zároveň neodkladné opatrenie nariadi súd len za predpokladu, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy a je nevyhnutný okamžitý zásah súdu. Dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia musí existovať v čase, keď súd o neodkladnom opatrení rozhoduje. Posúdenie bezodkladnosti úpravy pomerov je na úvahe súdu, pričom je potrebné starostlivo zvážiť dôsledky, ktoré pre účastníkov konania nariadením neodkladného opatrenia môžu nastať.

14. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, čl. 5 Zákona o rodine).

15. Obaja rodičia majú právo podieľať sa na starostlivosti a výchove dieťaťa rovnomerne a dieťa má právo na to, aby s každým z rodičov trávilo čas, ktorý umožní plne realizovať ich rodičovské práva a povinnosti. Pre správny vývoj dieťaťa je dôležitý kontakt s obomi rodičmi. Tak ako rola matky aj rola otca sú v živote dieťaťa rovnako dôležité a nenahraditeľné. V záujme maloletého dieťaťa je (ak nie sú dané dôvody na obmedzenie alebo zákaz styku), aby udržiavalo pokiaľ možno čo najčastejší kontakt s obomi rodičmi a dostalo tak príležitosť vytvoriť si k obom rodičom vzťah, i keď rodičia spolu nežijú a aj v prípade, ak vzťahy medzi rodičmi sú narušené. Úlohou rodiča, ktorý má dieťa vo svojej starostlivosti je okrem iného vytvárať priaznivé podmienky pre styk druhého rodiča s maloletým dieťaťom, a to hlavne vedením dieťaťa k správneému vzťahu k tomuto rodičovi.

16. Súd po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj po zohľadnení obsahu celého spisového materiálu, dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je čiastočne dôvodný a je daná potreba bezodkladne upraviť pomery. Z návrhu vyplýva, že rodičia maloletého spolu nežijú, maloletý je vo faktickej starostlivosti matky a rodičia sa na styku otca s maloletým nevedia dohodnúť. Podľa slov otca mu matka kontakt s maloletým umožňuje len vo veľmi obmedzenom rozsahu. Dieťa nemôže byť rukojemníkom sporov medzi rodičmi a jeden z rodičov nemôže presadzovať svoje želania na úkor kontaktu dieťaťa s druhým rodičom. Za uvedenej situácie, keď rodičia nevedia dospieť k dohode na styku otca s maloletým, je v kontexte posudzovania najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa potrebné styk autoritatívne upraviť. Úprava styku neodkladným opatrením má v tomto prípade viesť k tomu, aby mal maloletý čo možno najskôr zabezpečený pravidelný kontakt s otcom a vzťah otca so synom sa nenarušil, ale sa naďalej pozitívne rozvíjal, ako aj aby sa vzťahy v rodine maloletého, čo sa týka otázky styku otca s maloletým stabilizovali.

17. Súd musí vždy rešpektovať právo dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom, na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov, ako aj právo na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi, a to aj v prípade, že rodičia sú v neustálom konflikte. Preto súd návrhu otca, čo sa týka bežnej úpravy styku vyhovel. Súd však nepovažoval návrh za dôvodný, čo sa týka úpravy styku počas sviatkov a prázdnin. V tejto časti podľa súdu nie je daná potreba bezodkladnej úpravy pomerov, keďže úpravou bežného styku otca s maloletým bude zabezpečený pravidelný kontakt otca s maloletým a úpravu styku cez sviatky je podľa súdu namieste riešiť až po vykonaní dokazovania v rozhodnutí vo veci samej a súd je nepovažuje v súčasnosti za neodkladnú. Rovnako k uloženiu informačnej povinnosti matke maloletého pristúpi súd až v rozhodnutí súdu vo veci samej v prípade, že uloženie takejto povinnosti bude vzhľadom na vykonané dokazovania dôvodné. Okrem toho už samotná úprava styku neodkladným opatrením a častejší kontakt maloletého s otcom zabezpečí väčšiu informovanosť otca o maloletom a rodičia budú prirodzene nútení viacej spolu komunikovať.

18. Čo sa týka navrhovaného uloženia povinnosti matke, aby minimálne 24 hodín vopred oznamovala otcovi okolnosti, pre ktoré sa styk nemôže realizovať a následne poskytla otcovi náhradný termín styku, súd v tejto časti návrhu nevyhovel. Súd musí vždy prihliadať na vykonateľnosť výroku rozhodnutia súdu a takýto výrok by bol podľa názoru súdu nevykonateľný. Okrem toho, matke tiež nikto čas, keď s dieťaťom napr. pre jeho chorobu nemôže tráviť čas iným „krajším“ spôsobom, nenahradí alebo dieťa v čase, keď sa mal realizovať styk, nie je ani s matkou, je napr. hospitalizované. Zároveň platí, že dôvody, pre ktoré sa styk nerealizuje, neurčuje svojvoľne matka, ale musí ísť o objektívne vážne dôvody, napr. choroba dieťaťa vyžadujúca pokoj na lôžku. Po odpadnutí takejto objektívnej prekážky, sa má pokračovať v styku podľa rozhodnutia súdu a poskytnutie prípadného náhradného termínu styku je výlučne na dohode rodičov. Okolnosti, pre ktoré sa styk nemôže realizovať, sa môžu niekedy vyskytnúť aj bezprostredne pred začiatkom styku, avšak k základom medziľudskej slušnosti okrem iného patrí, aby si rodičia tieto skutočnosti, hneď ako je to možné, navzájom oznamovali. Teda je na rodičoch, aby boli voči sebe v tomto smere ohľaduplní.

19. Súd apeluje na otca a matku maloletého, aby v záujme maloletého zlepšili vzájomnú komunikáciu, nezaťahovali maloletého do ich vzájomných sporov, rešpektovali úlohu druhého rodiča v živote maloletého a nezasahovali si navzájom do výkonu rodičovských práv a povinností, ktoré patria rovnako obom rodičom. Prvoradou povinnosťou rodičov je konať v najlepšom záujme maloletého a tento uprednostniť pred svojimi osobnými záujmami. Bránenie kontaktu dieťaťa s rodičom nezasahuje závažným spôsobom len do práv rodiča ale aj do práv maloletého dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho styku s obidvomi rodičmi. Obaja rodičia majú právo stýkať sa so svojim dieťaťom, pokiaľ ich rodičovské práva a povinnosti neboli v tomto smere obmedzené. Udržiavanie častého kontaktu medzi dieťaťom a rodičom, ktorý nežije v spoločnej domácnosti s dieťaťom, je v záujme dieťaťa a dieťa nemôže trpieť za to, že si jeho rodičia prestali rozumieť. Rodičia by si mali uvedomiť, že ich povinnosťou ako milujúcich rodičov je sa vždy v prvom rade pokúsiť o dohodu, pričom súd by mal do rodinných vzťahov autoritatívne zasiahnuť naozaj až vtedy, keď je to nevyhnutné. Rodičovská dohoda je najlepším nástrojom na usporiadanie a stabilizovanie rodinných pomerov vo vzťahu k maloletému dieťaťu.

20. Súd posudzoval len či je dôvodné nariadiť neodkladné opatrenie. Súd poznamenáva, že predmetné rozhodnutie neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej. V konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností vo veci samej súd rozhodne až po vykonaní dôkladného dokazovania, pričom prvoradým hľadiskom bude najlepší záujem maloletého dieťaťa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia uznesenia na Okresnom súde Malacky, písomne, trojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie a ide o rozhodnutie vo veciach starostlivosti o maloletého, styku s maloletým alebo inej ako peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. C.m.p.).